

Väinö Lehtonen
Kehityksen virta

IHMISEN TIE

Ihmisen tie on kulkua ihmisyyttä kohti, sisäistä kasvamista Kristuksen mitan mukaiseksi. Kristus on ihmisen perikuva ja se ”kuva” on jokaisessa ihmisessä, joskin se useimmissa ihmisissä vielä on salassa. Henkisellä tiellä on kysymys Kristuksen löytämisestä. Kristuksen kokemukseräisestä tajuamisesta. Ihmisen tie on T i e, joten sillä tiellä on useita vaiheita. Valmistava tie johtaa varsinaiselle Tielle. Varsinaisella Tiellä kuljetaan Kristuksen johdolla ja valmistavalla tiellä, joka johtaa taivasten valtakunnan portille, löydetään Kristus.

Useimmat ihmiset eivät kulje millään tiellä, he eivät edes tiedä, että ihmisen on kuljettava ihmisyyttä kohti. Useat ihmiset kuitenkin jo aavistavat, ettei ihmiskunnan elämä ole sellaista kuin sen pitäisi olla ja ettei maailma muutu paremmaksi, ennenkuin ihmiset muuttuvat. Verrattain monet ihmiset ovat heräämässä henkisestä unestaan, he kaipaavat veljeyttä, he tahtoisivat tehdä jotakin, jotta ihmisuus voittaisi. Heissä on herännyt epäily rukousten voimaan, sillä onhan kristikunta rukoillut jo lähes pari vuosituhatta tuhansissa kirkoissaan, että Jumala muuttaisi maailman paremmaksi. Mutta rukoukset eivät ole tehonneet ainakaan

parempaan suuntaan. Kristittyjen kansojen toimeenpanemat suursodat ovat vain raaistuttaneet ihmisiä. Yhä useammat ihmiset aavistavat, että tämä maailma on toistaiseksi ihmisten maailma, jossa ihmiset hallitsevat, rakentavat ja hävittävät, jossa taivaallisella Isällä ei ole päätäntävaltaa. Täällä hallitsee taivaallinen Isä vasta sitten, kun ihmiset antavat Hänen hallita, kun ihmiset itse muuttavat maailman muuttamalla ensin itsensä, luopuvat palvomasta sotaa ja väkivaltaa. Tällainen herääminen on askel ihmisyyttä kohti, sillä herätessään ihminen tajuaa: Huulirukousten asemasta on ryhdyttävä tekoihin. Joukkojen teot ovat tosin epämääräistä hapuilua, ideologista maailmanparannuspuuhaa, poliittista riehumista, lahonneitten yhteiskuntien hajoittamista . . . Mutta käymistilan kestäessä monet heräävät myös henkisesti. He alkavat tajuta elämän korkeampia arvoja, uskontojen alkuperäisiä opetuksia. Teosofisen liikkeen ansiosta toistenkin uskontojen opetukset ovat tulleet länsimailla tunnetuiksi ja Kristuksen Vuorisaarnakin alkaa jo kuulua tutkittavien asioitten joukkoon. Monet ihmiset lukevat, tutkivat, miettivät, vertailevat sielunsa tilaa uskontojen opetuksiin ja yrittävät noudattaa niiden neuvoja. Tällainen pyrkimys on jo hapuilevaa kulkua valmistavalla tiellä. Valmistava tie onkin siinä, että ihminen etsii totuutta, pyrkii ja ponnistaa, lankeaa ja nousee, tapahtukoon pyrkimys minkä uskonnon ohjeitten mukaan tahansa. Pääasia on pyrkimys totuuden löytämiseksi. Ennemmin tai myöhemmin se pyrkimys johtaa Kristuksen löytämiseen, vaikkei pyrkijä olisi koskaan kuullut puhuttavankaan Kristuk-

sesta. Kristuksen löytäminen ei ole teologinen asia, se on ihmissielun sisäinen kosketus Kristukseen. Kristuksen löytäminen ei ole ”kristillinen” tapahtuma, sillä Kristus on Jumalan poika jokaisessa ihmisessä ja etsijä löytää Kristuksen oman henkensä taivaista, kulkukoonpa etsijä minkä uskonnon piiriin tahansa. Kristus on rakkaus ja hyvä tahto ja Kristuksen löytämistä on nimitetty uudestisyntymiseksi.

Valmistavalla tiellä kulkeminen on pimeässä hapuillemista, ellei etsijä turvaudu viisaampien neuvoihin. Totuudenvastainen käsitys elämästä tekee tiellä kulkemisen tuskalliseksi. Teosofinen maailmankatsomus ja elämäymmärrys annettiin sitä varten, että Jumalan etsijät saisivat totuudenmukaisen käsityksen elämästä ja kuolemasta, Jumalasta ja maailmankaikkeuden hierarkisesta järjestyksestä. Järkeä on ihmisen jumalallinen lahja. Hänen tulee sillä tutkia elämää ja itseään. Tutkiminen on tosi työtä, siitä seuraa tuloksia. Tutkiminen etsijämielessä on rukousmietiskelyä. Kristityt ovat käsittäneet rukouksella persoonallisten arvojen pyytämistä, vaikka Jeesus Kristus sanoi, että Isä tietää muutenkin ihmisten tarpeet. Rukousmietiskely on totuuden valon kaihoa, jolloin persoonalliset pyyteet unohtuvat.

Nykyajan ihmisen ei ole pakko kulkea valmistavalakaan tiellä silmät ummessa. Hän saa järkeenmävän elämäkäsitteksen teosofisesta sanomasta. Siihen syventyessään hän voi vertailla eri uskontojen siveysoppeja keskenään. Hänen ei tarvitse enää turvautua historian vääristelemisiin uskonnollisiin käsityksiin,

vaan hän voi vertailla keskenään uskontojen julistajien alkuperäisiä opetuksia. Tällöin hän tutustuu myös Jeesus Kristuksen omiin opetuksiin, Vuorisaarnaan, löytäen sieltä Pekka Ervastin johdolla Kristuksen alkuperäisen siveysopin. Vertaamalla sitä toisten uskontojen ensimmäisen julistajan opetuksiin, hän saattaa nähdä Vuorisaarnan pätevimmäksi oppaakseen. Tällöin avautuu hänelle suora valmistava tie, joka johtaa Kristuksen yhteyteen. Etsijä asettuu, kuten Pekka Ervast neuvoo mm. kirjassaan ”Jeesuksen salakoulu”, kansan kannalle ja syventyy Jeesuksen vertauksiin. Vertaus kylväjästä, joka kylväessään pudotti siemeniä tien oheen, orjantappurapensaaseen, kivikkoon ja hyvään peltoon vastaavin seurauksin, opettaa, etteivät kaikki ihmiset ole valmiita Jumalan etsijöitä. Ihmiset ovat henkiseen elämään nähden eri kehitysvaiheissa, vain osa ihmisistä on tällä hetkellä ”hyvää peltoa”. Teosofian opettaman jälleensyntymisopin valossa ihminen ymmärtää, että tulevaisuudessa kaikki ihmiset ovat ”hyvää peltoa”, kunhan elämä kouluttaa heitä. Tämä tieto tekee etsijän rauhalliseksi, poistaa hänestä käännytysvimman ja antaa uskoa elämän viisaaseen järjestykseen.

Kun Kristus lähestyi ihmiskuntaa, tuli elämään uusi laki: Pahanvastustamattomuus. Paha ei pidä kitkeä pois väkivallalla, paha on voitettava. Tätä seikkaa kuvaa vertaus kylväjästä, joka kylvi peltoon hyvän siemenen, mutta vihollinen kylvi samaan peltoon ohdakkeita. Jeesus varoittaa, ettei ohdakkeita pidä kitkeä pois, sillä silloin nousee maasta myös vehniä.

Tämäkin vertaus käy ymmärrettäväksi karma- ja jälleensyntymisopin valossa. Ihmisessä on sekä pahaa että hyvää. Pahan polttaa karma ja kuolemanjälkeinen kiirastuli, joten ihmisen ei tule tuhota pahaa väkivalloin. Ihmisen tehtävänä on pyrkiä kasvamaan hyvässä. Uuden elämänymmärryksen henki on: **Älä taistele pahan kanssa, vaan pyri kasvamaan oikeaksi ihmiseksi.**

Vertaukset sinapinsiemenestä ja taikinaan sekoitustusta hiivasiemenestä opettavat siitä taivasten valtakunnan eli uudesta henkisen elämän laista, että Kristus-elämällä on kasvuvoima itsessään. Epätoivo saattaa vallata pyrkijän valmistavalla tiellä, kun hän näkee elämässä perin harvoja ihmisyyden tavoittelijoita. Vertaus opettaa: Kun Kristuksen siveellisiä opetuksia kylvetään, niin niissä on itsessään kasvuvoima. Kylväjän ei pidä odottaa tuloksia kylvöistään eikä ”taikinan sekoittajan” hiivasiemenen kasvamisesta, sillä ne kasvavat omalla kasvuvoimallaan. ”Kylväjä on toinen ja leikkaaja toinen”, sillä kylväjä näkee kylvöksensä itäneenä ja kasvaneena useimmiten vasta seuraavissa ruumistuksissa. Näin oppii valmistavalla tiellä kulkija tekemään henkistä työtä tuhansien vuosien tähtäimellä.

Vertaus peltoon kätketystä aarteesta, johon löytäjä ihastui niin, että myi omaisuutensa ja osti koko pelton, opettaa, että henkisen elämän pitää tulla elämässä numero yhdeksi, kuten J. R. Hannulalla oli tapana sanoa. Kun henkinen elämä tulee ensimmäiselle sijalle

valmistavalla tiellä, silloin tiellä kulkijan tajunta joutuu mietiskelytilaan. Hänen ajatuksensa liikkuvat jatkuvasti henkisissä asioissa ja hän lähestyy porttia, jonka takaa avautuu varsinainen Tie.

Jotta valmistava tie muodostuisi tehokkaaksi, keskitetyksi, pyrkijä tarvitsee tarkempia elämänohjeita, joiden mukaan hän voi oikaista itseään. Sellaiset elämänohjeet ovat Vuorisaarnan viisi käskyä. Suuttumattomuus, ajatusten puhtaus, totuudellisuus, pahanvastustamattomuus ja rakkaus kaikkia olentoja kohtaan ovat ne elämänohjeet, joiden mukaan pyrkijän tulee itseään oikaista, jotta hän lähestyisi kaidan Tien ahdasta porttia. Pekka Ervastian tulkitsema Isä meidän -rukous on pätevä mietiskelyohjelma, jonka avulla Kristus-voittainen elämänymmärrys voidaan painaa tajunnan sisäisiin kammioihin. Joka-aamuinen mietiskely on keino, jonka avulla valmistava tie muuttuu hedelmälliseksi.